

DNR: 5.1.1-2021-1014

DATUM: 2021-12-13

ERT DATUM: 2021-09-24

ER REFERENS: S 2021/05920

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69)

Rikskrevisionen har beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69).

Rikskrevisionen lämnar endast synpunkter på delar av betänkandet i Volym 2 som rör förslaget om preventionsersättning (22.2.1).

Synpunkterna baseras på iakttagelser och slutsatser som dragits i granskningsrapporten *Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning – ett otydligt uppdrag* (RIR 2021:19).

Vad gäller övriga delar i betänkandet avstår Rikskrevisionen från att lämna synpunkter med hänvisning till att förslagen inte avser frågor som Rikskrevisionen har granskat.

Rikskrevisionen har i granskningsrapporten *Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning – ett otydligt uppdrag* (RIR 2021:19) granskat Försäkringskassans förbyggande arbete mot sjukskrivning. I granskningen ingick Försäkringskassans arbete med ersättningarna förbyggande sjukpenning och arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd. Rikskrevisionen konstaterar i sin granskning att det finns brister i Försäkringskassans arbete med de förbyggande ersättningarna. Det finns också utmaningar gällande Försäkringskassans förutsättningar att förebygga sjukskrivningar med förbyggande ersättningar. En sådan utmaning är att Försäkringskassans uppdrag att förebygga sjukskrivningar inte är tydligt. Ersättningarna används heller inte i ett preventivt syfte i särskilt stor utsträckning. Det är dessutom svårt att utvärdera om ersättningarna är effektiva för att förebygga sjukskrivning eftersom statistik om insatserna inte samlas in av Försäkringskassan.

Riksrevisionens synpunkter på utredningens förslag:

Allmänt om preventionersättning (22.2.1):

Utredningen föreslår en ny ersättning, preventionsspenning, som ska beviljas en försäkrad som gör inkomstförlust till följd av att han eller hon genomgår en förebyggande medicinsk eller arbetslivsinriktad åtgärd i syfte att förebygga sjukdom, att förkorta sjukdomstid eller helt eller delvis förhindra nedsatt arbetsförmåga till följd av sjukdom. Åtgärden ska vara nödvändig för att minst något av syftena ska kunna uppnås och olika typer av åtgärder kan kombineras.

Riksrevisionen välkomnar förslaget att fokuset på att förebygga sjukskrivningar blir tydligare genom den nya ersättningen.

Den nya ersättningen föreslås kunna beviljas för åtgärder *i syfte* att förebygga sjukskrivning. Riksrevisionen betonar dock att det är viktigt att de förebyggande insatserna som ges med den nya ersättningen också kan konstateras vara verkningsfulla i meningen att de förebygger sjukskrivningar.

Uppdrag att sammanställa statistik om rehabiliteringsinsatser (22.3.3):

Utredningen föreslår att Försäkringskassan bör ges i uppdrag att sammanställa statistik över vilka insatser som ersätts med preventioners- och rehabiliteringsersättning.

Riksrevisionen ställer sig bakom detta förslag. Riksrevisionen konstaterade i sin granskningsrapport att regeringen behöver säkerställa att insatserna kan utvärderas och rekommenderade Försäkringskassan att säkerställa att nödvändiga uppgifter om genomförda insatser samlas in.

Riksrevisor Helena Lindberg har beslutat detta remissvar. Revisionsledare Nina Granqvist har varit föredragande. Enhetschef Anna Hessel har deltagit i den slutliga handläggningen.

Helena Lindberg

Nina Granqvist